

Dokument nr. 8:3

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentant Rolf Reikvam om å gi elever som tar videregående utdanning etter særskilt løp, rett til skoleskyss på linje med elever som går i ordinære klasser i videregående skole

Til Stortinget

Bakgrunn

Rett til videregående opplæring for voksne er en viktig milepel i norsk utdanningspolitikk. Å gjennomføre denne reformen i praksis vil gi både samfunnet og den enkelte stor gevinst. Derfor blir det viktig å følge denne retten opp slik at den blir reell og lik for alle. Den nye og utvidede retten til utdanning er ikke fulgt opp av en tilsvarende rett til skoleskyss for alle.

Under behandlinga av Ot.prp. nr. 44 (1999-2000), ble det slått fast at bare de voksne elevene som følger en vanlig klasse i videregående skole, skal få dekket sine skyssutgifter. Voksne elever som har rett til grunnskoleopplæring har rett til skyss etter opplæringslovens § 4A-7. Elever som går på videregående tilbud tilrettelagt for voksne har ikke denne retten. Nå kommer eksemplene på hvor skeivt dette kan slå ut.

Det får som konsekvens at elever som bruker tre år på sin utdanning får dekket skyss etter gjeldende satser og regler, mens elever som for eksempel bruker to år i særskilt løp, ikke får dekket noen slike utgifter, uansett hvor store utgiftene er. Elever som følger opplegg med undervisning tre dager eller kvelder i uka får heller ingen utgiftsdekking. På mange måter kan det sies at de som fullfører på kortere tid og med det sparer det offentlige for utgifter, får en høyre egenandel på sin undervisning enn andre.

Elever som går på lærlingkontrakt får heller ikke dekket skyss. Noe av begrunnelsen for dette er at de mottar lønn som lærling og derfor kan betale slike utgifter sjøl. På samme måte har det vært argumenter med at det kan tenkes at voksne elever som tar videregående opplæring ved tilrettelagt løp for voksne, gjør dette fordi de kombinerer skole og arbeid, og at det derfor antas at de også kan dekke slike utgifter sjøl. Dette er imidlertid ikke noe krav eller en forutsetning for å gå i slikt løp, mer en antakelse.

Det kan være mange grunner til å velge et tilrettelagt løp. Viktigste grunn for mange er nettopp at det er tilrettelagt for voksne og at det pedagogiske opp-

legget er tilpasset voksne. I lærlingeordningen får ingen elever dekket slike utgifter. Slik sett kan det i hvert fall sies at skyssordningen er rettferdig fordi den behandler alle likt, uavhengig av hvordan arbeidet med opplæringen organiseres.

For elever som går på skole er det altså stor forskjellsbehandling ut fra om du går i vanlig klasse eller i en klasse for voksne. Retten til videregående opplæring for alle er en viktig reform. Det er viktig at det legges opp til å stimulere voksne som ikke har denne kompetansen til å skaffe seg den. Det å sett seg på skolebenken i voksen alder oppleves for mange som en stor glede og mulighet - for andre er det tyngre. Det blir viktig at elevene velger det tilbud og den opplæringsform som er mest egnet for dem og ikke ut fra hvilken ordning som dekket helt nødvendige utgifter til skyss. Å lykkes med opplæringen må være det viktigste. Da kan det ikke være slik at folk med dårlig råd må velge et vanlig klasseløp sjøl om det blir den nest beste løsning både pedagogisk og praktisk, for å få dekket skyssutgifter og gjennom det få privatøkonomien til å gå i hop. Ikke alle har god råd, slett ikke alle har arbeid ved siden av skolegangen. Merbelastningen på familieøkonomien og tidsbudsjettet vil for mange være tung når en voksen begynner på skole.

Saken dreier seg også om å få en ønsket likebehandling av alle elever som tar samme utdanning, uavhengig av hva slags klasse eller hvilket undervisningsopplegg de følger.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme lovforslag som gir voksne elever med rett til videregående opplæring og som får opplæring i tilbud tilrettelagt for voksne, rett til skoleskyss på linje med voksne elever som går i ordinære skoleklasser.

10. oktober 2000